



ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Безкоштовно

17 грудня 2020 року

№41 (3333)

КПІАбітFEST онлайн: запитуйте – відповімо

12 грудня в КПІ ім. Ігоря Сікорського відбувся День відкритих дверей КПІАбітFEST, який став продовженням заходу, що в оновленому форматі пройшов 17 жовтня цього року.

Тоді на Інтернет-ресурсах КПІ для майбутніх абітурієнтів було продемонстровано фільм про університет. У ньому студенти КПІ розповідали реальній вступниці та, водночас, усім глядачам про напрями підготовки студентів, можливості для навчання, саморозвитку і дозволя, що розкриваються для тих, хто вступає до університету. А також не оминули увагою відомі компанії, які є партнерами університету, та можливості, які створено в ньому для наукової роботи студентів. До речі, цю, першу, частину фільму можна подивитися і нині за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=5x-UoPBvYj4&t>. Окрім того, було представлено форму, заповнивши яку, всі цікаві можуть поставити запитання працівникам університету і оперативно отримати на них відповіді.

Грудневий КПІАбітFEST онлайн розпочався з вітального слова проректорки з навчально-виховної роботи Наталії Семінської. Вона розповіла глядачам-учасникам про особливості КПІ ім. Ігоря Сікорського, про створення на універ-

ситетських Інтернет-ресурсах єдиної профорієнтаційної платформи та про інші речі. На платформі розміщені матеріали про університет, інтерв'ю з представниками факультетів та інститутів, розповідь про Фестиваль інженерної творчості "ТехноАртКПІ", помічник-навігатор по КПІ та "Каталог вступника".

"Враховуючи безліч запитань від вступників та їх батьків, – пояснювала Наталія Валеріївна, – ми зробили єдиний ресурс, у який звели всю інформацію про навчання, стипендії, працевлаштування, гуртожитки, харчування, відпочинок, мобільність та ще багато іншого і назвали його Хелпк – такий невеликий помічник для вас. А для того, щоб розібратися у спеціальностях та факультетах, ми створили інтерактивний "Каталог вступника", який нині перебуває на стадії оновлення. Після його завершення ми з вами поділимося ним на інформаційних ресурсах для вступників, тобто на сайті Приймальної комісії і в соцмережах – у Facebook, Telegram, Instagram. До речі, сьогодні в соцмережах ми готові в режимі 24/7 відповісти на всі ваші запитання. Якщо ви хочете саме дивитися, а не читати, ми створили окремих канал для випускників на YouTube".

Після виступу Наталії Семінської для учасників КПІАбітFEST було продемонстровано новий фільм про університет. У ньому студенти та молоді викладачі за принципом "рівний – рівному" коротко розповідали потенційним абітурієнтам про навчання, надавали можливість зазирнути в аудиторію та лабораторії.

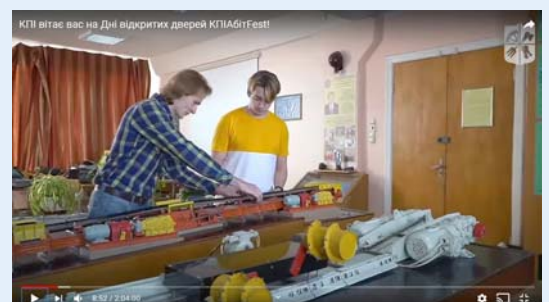
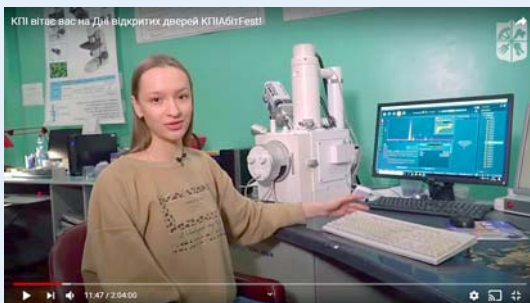
З інформацією про умови вступу-2021 виступив заступник голови Приймальної комісії КПІ ім. Ігоря Сікорського Валерій Можаровський. Він також відповів на запитання, які напередодні ставили всі охочі.

Після цього розпочався марафон зум-зустрічей з представниками факультетів та інститутів, до якого долучилися понад 600 вступників та їх батьків.

Підсумовуючи проведення Дня відкритих дверей, можна стверджувати: його організатори навіть в умовах карантину послідовно дотримувалися заявленого принципу – "Ми обов'язково відповімо кожному!"

Другу частину КПІАбітFEST можна подивитися за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=CenI-e2CjeM&t>.

Володимир Школьнік



14 грудня 2020 року відбулося чергове засідання Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вів засідання ради її голова Михайло Ільченко. Перед початком засідання він привітав з ювілейним днем народження декана факультету електроніки професора Валерія Яковича Жуйкова.

Першим питанням порядку денного Вченої ради була доповідь ректора Михайла Згуровського про стислі підсумки календарного 2020 року. Михайло Захарович коротко поінформував учасників засідання про роботу університету за напрямками: управління університетом, адміністративно-управлінська робота, Вчена рада, навчальна робота, науково-інноваційна діяльність, навчально-виховна робота, міжнародна діяльність, адміністративна і господарська робота. (Повністю текст доповіді подаємо нижче).

Затим Вчена рада розглянула питання затвердження Правил прийому до КПІ ім. Ігоря Сікорського у 2021 році на всі три рівні підготовки: бакалаврів, магістрів, PhD. Доповідав перший проректор Юрій Якименко. Він назвав основні відмінності в умовах прийому у 2021 р. порівняно з 2020-м, повідомив терміни вступної кампанії, охарактеризував завдання, які стоять перед підрозділами з організації прийому. Раніше Правила вже роз-

На засіданні Вченої ради

глядалися на засіданні Методичної ради за участю представників комісії Вченої ради з освітньої діяльності й були рекомендовані до затвердження. Вчена рада затвердила Правила прийому.

Наступним було питання "Про зміни структури підрозділів університету за результатами акредитації". Доповідав також перший проректор Юрій Якименко. Він наголосив, що головною метою оптимізації структури і складу підрозділів є забезпечення відповідного рівня якості підготовки фахівців. У 2019 р. вісім структурних підрозділів – ММІ, ІФФ, ІХФ, ХТФ, ФЕЛ, ФЕА, ЗФ, ПБФ – провели внутрішню акредитацію, за результатами якої оптимізували структуру. У цих підрозділах загальна кількість кафедр скоротилася на 7, а кількість навчальних програм – на 21. Скорочення кількості викладацького складу при цьому не відбулося. Юрій Іванович оприлюднив рекомендації з оптимізації структури усіх факультетів та інститутів. Вчена рада своїм рішенням з цього питання затвердила рішення Акредитаційної комісії університету щодо оптимізації структури та переліку освітніх програм, а також перелік оновлених/модернізованих освітніх програм, і доручила департаменту організації освітнього процесу, департаменту якості освітнього

процесу та департаменту управління справами підготувати наказ про зміни організаційної структури підрозділів та переліку освітніх програм.

Проректор з наукової роботи Віталій Пасічник зробив повідомлення про результати виконання вченими КПІ ім. Ігоря Сікорського першого етапу проектів, що фінансуються Національним фондом досліджень України (НФДУ). Наші науковці виконують п'ять проектів за напрямом "Наука для безпеки людини та суспільства" і п'ять проектів за напрямом "Підтримка досліджень провідних та молодих вчених". Вчена рада затвердила звіти про проміжні результати виконання проектів.

Голова Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського Михайло Ільченко доповів про основні результати роботи постійних комісій Вченої ради у 2020 році. На сьогодні є десять таких комісій. До роботи в них залучено 119 осіб – більше половини складу Вченої ради. Важливий напрям діяльності комісій – науково-експертний розгляд проектів Постанов КМУ і наказів МОН, що стосуються наукової та освітньої діяльності, атестації наукових кадрів.

Насамкінець Вчена рада розглянула конкурсні та поточні питання.

Инф. "КП"

Стислі підсумки 2020 року

Зі звіту ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського М.З.Згуровського на засіданні Вченої ради

1. Управління університетом

У 2020 році КПІ, як і вся світова громадськість, постав перед небаченим раніше викликом – пандемією COVID-19. Це змусило університет у стислі терміни перебудувати всі напрями своєї роботи. І тим не менше, за цих нових умов КПІ продовжував вирішувати усі покладені на нього завдання і втілювати свою стратегію розвитку. Університет узяв курс на започаткування нових освітніх програм, формування нових наборів компетентностей, на поглиблення фундаментальної складової підготовки сучасних фахівців. Продовжувалося реформування системи управління університетом, оптимізація її структури, вдосконалення функцій, автоматизація управлінської діяльності. Відбулося розмежування повноважень Вченої ради і адміністрації університету.

2. Адміністративно-управлінська робота

Зокрема, на базі зварювального та інженерно-фізичного факультетів створено Інститут матеріалознавства та зварювання ім. Є.О. Патона, який спільно з провідними установами НАН України та великими високотехнологічними компаніями зараз формує навчально-науково-інноваційний кластер в одній із найважливіших галузей української промисловості. В процесі структурного укрупнення перебуває і низка кафедр університету задля досягнення ними показників діяльності відповідно до стандартів вищої школи.

Створено Раду з питань розвитку КПІ, яка спрямовує фінансові ресурси на вирішення пріоритетних завдань університету.

З метою більш повної інтеграції освітньої, наукової та інноваційної роботи створено Координаційну раду, яка аналізує та вдосконалює освітні програми, формує дослідницькі та інноваційні компоненти кожної з них.

Реорганізовано департамент інформатизації управлінської діяльності університету.

Введено в дію систему електронного документообігу та здійснено її підключення до міжвідомчого обміну електронними документами.

3. Вчена рада

Одним з головних завдань Вченої ради КПІ стало залучення її потужного інтелектуального потенціалу до напрацювання важливих експертних знань і рішень з усіх напрямів діяльності університету.

4. Навчальна робота

Кардинально змінено нормативну базу КПІ, зокрема ухвалено "Положення про організацію освітнього процесу", "Положення про дистанційне навчання та Регламенти роботи в дистанційно-

му режимі", "Положення про індивідуальний навчальний план", "Положення про сертифікатні програми", "Положення про реалізацію права на вибір навчальних дисциплін".

Нормативно врегульовано питання підготовки здобувачів за дуальною формою навчання шляхом ухвалення відповідного Положення та розширення переліку кафедр, що реалізують таку підготовку спільно з провідними роботодавцями.

Університет кардинально змінив систему вибору навчальних дисциплін студентами, зокрема через систему "Електронний кампус", та надав додаткову можливість реалізовувати індивідуальну траєкторію через сертифікатні програми.

КПІ за умови, якщо сам університет на випередження не виконає комплекс заходів з удосконалення своєї діяльності.

Необхідність тіснішої взаємодії зі стейкхолдерами актуалізувала потребу в удосконаленні інформаційної політики університету. Протягом останнього року запроваджено моніторинг інформаційних ресурсів підрозділів (сайтів, фейсбук-сторінок, телеграм-каналів). Це сприяло підвищенню інформаційної активності підрозділів, поступово приведенню їх інформаційних ресурсів у відповідність до сучасних вимог.

Необхідність переходу на дистанційний режим навчання сприяло подальшому розвитку системи



Нове положення «Про організацію освітнього процесу»

Контрольні заходи

- ✓ Положення про поточний, календарний та семестровий контроль
- ✓ Положення про екзаменаційну комісію та атестацію

Оцінювання

- ✓ Положення про систему оцінювання результатів навчання

Визнання результатів навчання

- ✓ Положення про визнання результатів неформальної/інформальної освіти



Принципи

- ✓ Положення про дистанційне навчання
- ✓ Положення про дуальну форму освіти

Індивідуальна траєкторія навчання

- ✓ Положення про індивідуальний НП
- ✓ Положення про вибір дисциплін
- ✓ Положення про Сертифікатні програми

Освітні програми

- ✓ Ступенева система освіти
- ✓ Положення про розроблення та затвердження освітніх програм

Активізувалася робота з підготовки докторів філософії і докторів наук. У 2020 році до докторантури вступило 7 осіб (у 2019 році – 1 особа). Кількість осіб, що вступили до аспірантури у 2020 році, складала 248 (у 2019 році – 240 осіб).

У цьому році розпочався процес зовнішньої акредитації освітніх програм через НАЗЯВО. Всього протягом року 15 програм першого та другого рівнів вищої освіти успішно пройшли акредитацію. Одна з них визнана зразковою. Набутий досвід показав, що зовнішня акредитація є дуже важливою справою, яка після повного її завершення приведе до суттєвого вдосконалення вищої освіти країни та очищення від тих її складових, які застаріли, не відповідають сучасним вимогам та запита економіки і суспільства. Це очищення з боку НАЗЯВО може торкнутися і

адміністрування освітнього процесу на платформі "Електронний кампус" та створенню платформи дистанційного навчання "Сікорський". Зокрема, протягом останніх шести місяців платформа "Сікорський" активно наповнювалася новими дистанційними курсами. Їх кількість з травня по листопад цього року зросла втричі і досягла майже 1000 одиниць.

5. Науково-інноваційна діяльність

Навесні цього року було проведено інвентаризацію наукових шкіл КПІ. Вона виявила 74 такі школи, у складі яких працює 270 наукових груп. Основною метою такої інвентаризації було отримання ефективного інструменту оцінки поточного потенціалу наукових шкіл і надання їм допомоги в реалізації на національному та міжнародному рівнях.

Закінчення на 2-й стор. ➔

Закінчення. Початок на 2-й стор.

Здійснювалася координація з підготовки проєктів на перші конкурси НФДУ. КПІ став третім у загальному рейтингу в країні і другим серед ЗВО за загальним обсягом фінансування – 68,6 млн грн за десятима проєктами.

Удосконалено процедури підготовки проєктів на конкурс МОН. Ця робота показала, що потрібно посилити роль рад комплексних наукових програм університету на етапі формування проєктів та проєктних заявок.

Удосконалено управління госпдоговірною тематикою. Створено і запущено інтегровану інформаційно-аналітичну систему обліку договорів і спецкоштів.

Підсилено взаємодію наукового та міжнародного департаментів в частині міжнародної проєктно-грантової діяльності, зокрема здійснено супровід семи білатеральних міжнародних проєктів з Францією, Польщею, Литвою, Латвією, Китаєм, Індією та в космічній сфері з Польщею та КНР.



IX Всеукраїнський конкурс інноваційних проєктів Sikorsky Challenge – 2020

Удосконалення інноваційної діяльності та політики у сфері інтелектуальної власності



IX ФЕСТИВАЛЬ інноваційних проєктів Sikorsky Challenge

Взаємодія структурних підрозділів університету як складової інноваційної екосистеми Sikorsky Challenge



Інноваційна екосистема «Sikorsky Challenge»



Відкрито спільний з Мінекономіки Центр підтримки технологій та інновацій (TISC)

Здійснювалося вдосконалення інноваційної діяльності та управління інтелектуальною власністю. Суттєво посилено взаємодію з Інноваційною екосистемою "Sikorsky Challenge", зокрема проведено у змішаному онлайн-офлайн форматі IX Всеукраїнський конкурс стартап-проєктів "Sikorsky Challenge-2020".

Удосконалено політику КПІ у сфері інтелектуальної власності в частині відбору винаходів, супроводу їх оформлення та підтримки. Створено електронну базу патентів, яка містить актуальну інформацію про 350 ОПВ. Відкрито спільний з Мінекономіки Центр підтримки технологій та інновацій (TISC), започаткований Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (WIPO).

6. Навчально-виховна робота

Розроблено нову стратегію роботи зі студентською і шкільною молоддю, яка передбачає активне залучення школярів і студентів до головних напрямів діяльності університету та реалізацію активної громадської позиції через участь у соціальних проєктах.

Розпочато впровадження проєкту "Школа волонтерів КПІ". Спільно з міжнародною студентською організацією ESN (Erasmus Students Network) активно просувається напрям міжнародного волонтерства за програмами Еразмус та AISEC.

Організовано та впроваджено систему інформаційного супроводу студентів від моменту їх вступу до завершення навчання в університеті. Зокрема, забезпечено централізоване вирішення питань оформлення наказів по руху контингенту, формування документів про вищу освіту, зберігання документів щодо формування та реалізації освітніх траєкторій студентів.

Для забезпечення синергії триади "школяр-винахідник-вступник-студент-науковець" створено єдину профорієнтаційну платформу КПІAbitFest.

Забезпечено відкритий та постійний діалог з працевдавцями, впроваджено нові форми заохочення студентської молоді та її професійної самореа-

лізації (стипендіальні програми, залучення до освітніх програм та ін.). Створено єдину відкриту базу договорів про партнерство та співробітництво.

Для налагодження системної наукової та інноваційної роботи в університеті організовано взаємодію наукових груп університету зі студентськими гуртками для проведення спільних досліджень і розробок, підготовки майбутніх науковців.

Впорядковано та активізовано функціонування системи програм подвійних дипломів. Розроблено і готується до впровадження проєкт з активізації національної академічної мобільності. Наразі розроблено концепцію проєкту для участі у грантовій програмі Британської Ради.

Активно розвивається напрям роботи з інклюзивними студентами як на рівні університету, так і в контексті міжнародної співпраці. Ефективність цієї діяльності підтверджена включенням представника університету до Ради з питань цифрової доступності для людей з інвалідністю Міністерства цифрової трансформації.

8. Адміністративна і господарська робота

Здійснювався комплекс заходів з ліквідації та пом'якшення негативних наслідків, спричинених COVID-19, а саме: створення умов для дистанційної роботи та навчання викладачів і студентів. Протягом карантинного періоду всі підрозділи і гуртожитки були забезпечені захисними та антисептичними засобами. Щоденно проводиться обробка приміщень, де перебувають люди, дезінфікуючими та хлоромісними розчинами. Забезпечується самоізоляція в гуртожитках осіб, що хворіють, та контактних осіб. Здійснюється розселення мешканців гуртожитків з дотриманням санітарних норм та рекомендацій МОЗ України.

Велика увага приділялася ремонтним роботам у навчальних корпусах і гуртожитках, благоустрою території університету. Зокрема, виконано капітальні ремонти місць загального користування в гуртожитках №№ 1, 6, 10, 11, 12, 14, 16; капітальний ремонт покрівель у гуртожитках №№ 4, 12, 14; завершуються роботи із встановлення семи нових ліфтів у чотирьох гуртожитках; силами служби експлуатації студмістечка виконано поточні ремонти в усіх гуртожитках університету.

Здійснено благоустрій території перед 4, 17, 20 та 28-м навчальними корпусами. Створено новий сквер "Піонери авіації" за музеєм авіації та космонавтики.

Реалізовано соціально-економічний проєкт "Посади дерево", на території університету висаджено понад 200 молодих саджанців різних видів дерев.

Виконано великі обсяги робіт за Програмою енергоефективності в навчальних корпусах №№ 7, 18, 19. Впроваджено систему віддаленого енергомоніторингу навчальних корпусів. Цей комплекс заходів дозволив заощадити під час опалювального сезону минулого та поточного років кошти у розмірі 18 млн грн.

Частково замінено вікна на металопластикові в гуртожитках №№ 13, 15, 20. Виконано капітальний ремонт теплопункту в гуртожитку № 8 і проводиться реконструкція теплопункту в гуртожитку № 21.

Після закінчення карантинних обмежень в університеті буде запроваджуватися система роздільного збору та сортування сміття.

Посилено заходи з пожежної безпеки на території університету та на базах відпочинку "Політехнік" і "Маяк", здійснено 86 протипожежних тренувань.

В університеті створюється навчально-науковий оздоровчий комплекс "Здоров'я КПІ" на основі медичної бази кафедри біомедичної інженерії ФБМІ. Серед першочергових завдань – відновлення роботи санаторіо-профілакторію при КПІ, який також увійде до комплексу.

Для спрощення системи закупівлі розроблено та впроваджено принципово нову схему постачання планових закупівель, яка буде забезпечувати підрозділи товарами та послугами за принципом "Єдиного вікна".

Департаментом безпеки на фасадах навчальних корпусів університету було встановлено додатково 21 камеру відеоспостереження. Загалом на сьогодні на території університету встановлено 143 камери.

Здійснювався соціальний захист членів колективу університету. Своєчасно виплачувалася заробітна плата і стипендія. В цей складний час університет спромігся в 1,2 разу підвищити матеріальну допомогу своїм співробітникам. За кошти КПІ та спонсорів здійснено закупівлі необхідних антикоронавірусних захисних засобів для всіх гуртожитків і навчальних корпусів університету. Зберігалася атмосфера взаємної поваги, співпраці та взаємодопомоги в колективі, захищалася гідність та академічні свободи студентів і співробітників. Попри суттєві збурення в українському суспільстві, університетська громада змогла зберегти стабільність і злагодженість своєї роботи, продемонструвати згуртованість та принциповість під час виконання статутних завдань.

*Михайло Згуровський,
ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського*

Професор Віталій Дідковський: "Мені є кому передавати накопичений досвід"

Віталій Семенович Дідковський – один із тих наших викладачів і науковців, усе трудове життя яких нерозривно пов'язане з КПІ. Сюди він прийшов абітурієнтом у далекому вже 1965 році, й тут залишився працювати після закінчення інституту в 1971 році. Тут за 5 років по тому захистив кандидатську, а в 1986 році – і докторську дисертації. І тут з 1986-го по 2019 рік очолював кафедру акустичних приладів та систем, яка після певної реорганізації та відкриття нових спеціалізацій стала називатися кафедра акустики та акустоелектроніки, а тепер – це кафедра акустичних та мультимедійних електронних систем.

І раптом наприкінці 2019 року стало відомо, що Віталій Семенович не подав своєї кандидатури на конкурс на заміщення посади, яку обіймав понад 33 роки, а на своє місце рекомендував молодшого колегу та учня професора Сергія Найдю. Вчинок, який здивував багатьох в університеті, бо всім було відомо,



В.С. Дідковський

що кафедра під керівництвом В.С. Дідковського не пасла задніх ані в підготовці фахівців, ані в наукових дослідженнях. Отож на прохання "Київського політехніка" він розповів про причини такого рішення і про свою багаторічну роботу в університеті.

"Багато років ви поєднували суто наукову, освітню та, сказати б, адміністративно-наукову діяльність. Причому на всіх цих напрямках працювали дуже активно. Але торік вирішили не подавати на конкурс свою кандидатуру. З чим це було пов'язано?" – з такого запитання розпочав кореспондент "КПІ" цю розмову. Утім, дуже швидко вона вийшла за межі лише цього питання, адже науково-педагогічний шлях Віталія Дідковського ніколи не обмежувався лише виконанням обов'язків очільника кафедри і вирішенням суто управлінських питань.

"У 1971 році я закінчив приладобудівний факультет по кафедрі гіроскопічних приладів і пристроїв і захищав дипломний проект, а пізніше кандидатську дисертацію під науковим керівництвом відомого нашого вченого професора Михайла Антоновича Павловського. Там я залишився працювати, а згодом перейшов на кафедру теоретичної механіки, яку тоді очолював Павловський. І лише в 1987 році я перейшов на кафедру акустичних приладів тодішнього електроакустичного факультету, – розповідає він. – Я і до того працював на цьому факультеті як викладач теоретичної механіки і співпрацював з його співробітниками у виконанні наукових досліджень, адже моя докторська дисертація стосувалася вирішення проблем захисту блоків управління стратегічних балістичних ракет від впливу акустичних полів. І тому тодішній наш ректор Григорій Іванович Денисенко вирішив, що я зможу очолити кафедру акустики, бо я глибоко займався цією тематикою, – він часом робив такі експерименти. Перші п'ять років поєднувати роботу науково-адміністративну, як ви точно визначили, викладацьку та наукову було, дійсно, дуже важко. Але вдалося знайти спільну мову, колектив сприйняв мене і пішла спільна робота, пішли захисти дисертацій. Кафедра почала працювати так, як, на мій погляд, і повинна пра-

цювати кафедра в такому виші, як наш. Тобто, проводилися дослідження з актуальної тематики, з'являлися статті, нові підручники та посібники, і при цьому, звісно, тривала підготовка кадрів. До речі, за ті роки, коли я працював завідувачем кафедри, ми спільно з її співробітниками підготували і видали 22 підручники і посібники з грифом Міністерства освіти, серед яких було кілька монографій за моєю участю".

Слід зауважити, що для В.С. Дідковського багаторічна робота на одному місці не перетворилася на певний "акваріум", кризь скло якого він спокійно спостерігав плін життя і виконував при цьому не дуже пов'язані з суспільними потребами теоретичні дослідження. Втім, інакше і бути не могло, бо ті десятиліття припали на часи бурхливих перетворень у житті держави та стрімкого розвитку технологій. І щоб бути "в тренді", на все це слід було активно реагувати.

"Ще в 1987 році ми на кафедрі усвідомили, що для нас дуже важливо активніше співпрацювати з промисловістю, – згадує він. – І невдовзі в Київському науково-дослідному інституті гідроприладів, який займався суто прикладними розробками здебільшого оборонного характеру, ми відкрили власну філію. Це було непросте: для її організації нам потрібно було отримати рішення Ради Міністрів УРСР та міністра суднобудівної промисловості СРСР! Звісно, це сприяло урізноманітненню тематики, за якою працювали наші науковці, залученню студентів і аспірантів до практичної наукової діяльності та виконання певних розробок і, що дуже важливо, організації дуже корисних літніх практик для наших студентів.

Трохи згодом кафедра почала працювати в галузі будівельної та архітектурної акустики. Причому доволі успішно, недарма ж у 1997 році тодішній голова Верховної Ради України запросив нас до виконання низки проектів у будівлях українського парламенту. Ми розпочали з акустичного обладнання сесійної зали, потім займалися облаштуванням залів засідань Комітетів Верховної Ради та інших приміщень. Усього ми виконали там 20 проектів. Згодом було ще 3 проекти в Кабінеті Міністрів України, 2 проекти в Конституційному Суді, проект в Операційній залі НБУ, а ще – глядацький зал Театру російської драми ім. Лесі Українки та інше.

Окрім роботи в сфері будівельної та архітектурної акустики, кафедра після налагодження контактів з підприємствами, які займаються ультразвуковою діагностикою, розпочала дослідження і в цьому напрямі. І взагалі, ми завжди намагалися відгукуватися і пропонували свої напрацювання в галузі ультразвукової техніки, акустичної екології і такого іншого. До речі, деякі з реалізованих наших проектів можуть побачити усі, хто їздить Житомирською трасою чи трасою "Київ-Мінськ" та іншими – це розроблені нашими фахівцями акустичні екрани для захисту населених пунктів від шуму автострад.

Ще на початку 90-х років минулого вже століття, коли стало зрозумілим, що гідроакустичний (тобто, переважно військовий) напрям не може вже бути магістральним для кафедри, ми перейшли і до активної роботи в галузі медичної аку-

стики. Напрямок "Медичні акустичні прилади" було відрито в нас у 1991 році. Це була наша ініціатива, і вона виявилася дуже продуктивною. Власне, саме з неї розпочався розвиток медичної інженерії в КПІ. За цим напрямом ми доволі успішно працюємо і нині, але тепер в університеті є навіть факультет біомедичної інженерії, який готує фахівців та проводить дослідження й в інших сферах медичних технологій".

Віталій Семенович навів цікаву статистику: за 10 останніх років кафедра підготувала 4 докторів наук і 20 (!) кандидатів (до речі, на момент об'єднання двох кафедр кафедра акустики та акустоелектроніки мала 21 аспіранта). Його внесок у цей рахунок – 5 кандидатів і 3 доктори. Решту науковців вищої кваліфікації підготували його колеги. Але при всьому цьому, за його словами, рішення не висувати свою кандидатуру на конкурс, щоб знову переобратися на посаді завідувача кафедри, було для нього цілком усвідомленим і визрівало давно. "Я очолював кафедру впродовж 33 років. Це багато. Тому слід було дати можливість для розвитку людям молодшого покоління, – пояснює він. – Отож я вважав, що мені вже доцільніше допомагати молодим. Але допомагати не прикладом "роби, як я", а за принципом "ти роби, а я підкажу". І я запропонував на цю посаду свого колишнього учня, професора Сергія Анатолійовича Найдю. Невдовзі після цього було об'єднано дві кафедри – акустики та акустоелектроніки і звукотехніки та реєстрації інформації. На їх базі було створено новий потужніший підрозділ – кафедру акустичних та мультимедійних електронних систем. Певна річ, що напрями підготовки фахівців-акустиків і наукової діяльності обох кафедр збереглися, але до них долучилися й ті нові сучасні сфери, що почали розвиватися зовсім недавно, але вже потребують фахівців і є доволі запитаними на ринку.

На останнє запитання "КПІ", чи буває не відчуває Віталій Дідковський після стільки років напруженої роботи певного "професійного вигорання", що про нього сьогодні так багато говорять психологи, він відповів просто: "Я торік взяв у докторантуру одного зі своїх учнів. Це Віталій Пантелійович Заєць. Я помітив його, коли він був ще школярем-одинадцятикласником і навчався на ФДП у Кіровограді. Він вступив на наш факультет, обравши нашу кафедру, згодом захистив кандидатську дисертацію, а тепер у мене в докторантурі. Окрім нього, у мене є ще три аспіранти. Я вважаю, мені є кому передавати накопичений досвід. Тож просто немає часу перейматися якимись психологічними проблемами: є викладацька робота, є талановиті учні, є декілька наукових тем (у тому числі й держбюджетних), які на кафедрі веде Сергій Анатолійович Найда, а я як відповідальний виконавець допомагаю йому їх виконувати".

Отож кафедра нині активно працює і розвивається. Збільшується й коло її зарубіжних партнерів. Тепер вона підтримує зв'язки з університетами Німеччини, Польщі, Франції, Молдови, Болгарії, Швеції, Португалії, Італії та Ізраїлю, в яких студенти мають можливість навчатися та проходити стажування. Налагодженню цих контактів, між іншим, сприяв і дворічний досвід роботи Віталія Семеновича на посаді проректора з міжнародних зв'язків. Але, як він сам говорить, найбільше його завжди цікавила саме наукова робота. Тому і був призначений науковим керівником кафедри акустичних та мультимедійних електронних систем.

Спілкувався Дмитро Стефанович

ЗНАЙ НАШИХ

Аналіз безпеки палива та праця для сталого розвитку енергетики

Магістрантка ТЕФ Юлія Мамчич, яка цього року удостоєна стипендії ім. І. Курчатова, виростала в родині енергетиків і з "мирним атомом" знайома з дитинства: "Я не з чуток знаю про роботу атомних електростанцій, адже родом з містечка Вараш (Кузнецовськ) – це місто-супутник Рівненської АЕС. Уся моя родина працює/працювала на РАЕС, дідусь є ліквідатором наслідків аварії на Чорнобильській АЕС".

Почалося зі школи

У школі дівчина захоплювалася хімією, брала участь у "Малих Курчатовських читаннях". Вступати вирішила на хіміко-технологічний факультет КПІ ім. Ігоря Сікорського (зі слів дівчини, заяву подавала тільки в цей виш – найкращий технічний ЗВО України). Успішно навчалася на кафедрі технології неорганічних речовин, водоочищення та загальної хімічної технології, але продовжувала цікавитися атомною енергетикою. І врешті зрозуміла, що хоче пов'язати своє життя з енергетичною галуззю, тому після закінчення бакалаврату вирішила навчатися за спеціальністю "Атомна енергетика" на кафедрі атомних електростанцій та інженерної теплофізики.

Можливості для навчання

Як зазначає студентка, задля розвитку своїх компетенцій у даній сфері вона із задоволенням бере участь в енергетичних проєктах, конференціях, молодіжних конкурсах. Зокрема, останні п'ять років є призером Всеукраїнського конкурсу "Молодь енергетиці України: відкритий конкурс молодих вчених та енергетиків". Також є призером UKrenergo Laboratories від НЕК "Укренерго" з розробки інноваційних проєктів для впровадження в електроенергетичній галузі України. "Після участі в проєкті з'явилися нові ідеї, думки і впевненість стосовно мого подальшого розвитку і становлення як фахівця в енергетичній галузі. Новий формат дискусії бізнесу і випускників вишів відкриває можливості не тільки для працевлаштування, але й для розвитку власних проєктів, наукових ідей", – ділиться Юлія.

Допитливість молоді дослідниці та жага нових знань привели її у 2015-2019 рр. до Весняної школи НАЕК "Енергоатом". Вона успішно завершила навчання, відвідала всі діючі АЕС України (після екскурсій остаточно вирішила вступати на магістратуру "Атомна енергетика") та стала призером конкурсу кейсів "Стратегія розвитку атомно-промислового комплексу України до 2030 року", запропонувавши власний проєкт з розвитку атомної галузі.

Громадські ініціативи

На сьогодні Ю.Мамчич є менеджеркою проєкту "FemEnergy" ГО "Молодіжна енергетична спільнота". Ця організація гуртує та підтримує молодь, яка прагне розвивати енергетичну галузь України, формує резерв з молодих фахівців-енергетиків для забезпечення сталого розвитку електроенергетики України. "У своїй роботі заохочую жінок до здобуття вищої технічної освіти, а саме енергетичного спрямування, – говорить студентка. – Проводимо лекції-семінари для школярів з різних міст України, реалізували кілька проєктів, спрямованих на популяризацію технічних STEM-спеціальностей, тощо. Вважаю, ми вже маємо певний результат, адже щороку кількість жінок, які вступають до ЗВО, збільшується, багато з них після отримання диплома продовжують свій професійний шлях за фахом".

Юлія також входить до "Жіночого енергетичного клубу" України – незалежної професійної асо-



Юлія Мамчич

ціації, члени якої прагнуть збільшити відсоток жінок, зайнятих в енергетиці, та зменшити гендерний розрив у енергетичному секторі країни. Серед її колег – експертки з енергетики, представниці українських і міжнародних організацій в Україні, які працюють у галузі реформування вітчизняного енергетичного сектору, народні депутати України та жінки, зацікавлені у справедливому сталому розвитку української енергетики.

За підсумками цьогорічного конкурсу з визнання внеску жінок у розвиток енергетичної

сфери України та їх підтримки й мотивації для подальших досягнень, що його провів "Жіночий енергетичний клуб", Юлія стала однією з 8 переможниць серед 146 претенденток. Її обрали в номінації "Волонтерка". Як зазначили під час нагородження, Юлія Мамчич – менеджерка з питань гендерної політики і рівності, менеджерка проєкту "FemEnergy", інтерн у Службі аналізу безпеки (САБ) ВП "Рівненська АЕС" – заохочує жінок до здобуття вищої освіти за технічними спеціальностями та орієнтує молодь навчатися й розвиватися в STEM-дисциплінах: проводить лекції-семінари для школярів різних міст України, реалізує проєкти від розробки концепцій до впровадження в життя, що нерідко передбачає кураторство з різних напрямів, постійно підвищує свою кваліфікацію й удосконалює компетенції в питаннях забезпечення гендерної рівності. Серед нагороджених – вона єдина студентка поряд з представниками топ-менеджменту відомих компаній та навіть в.о. міністра.



Юлія Мамчич читає лекцію для школярів у м. Славутич

Дозвілля

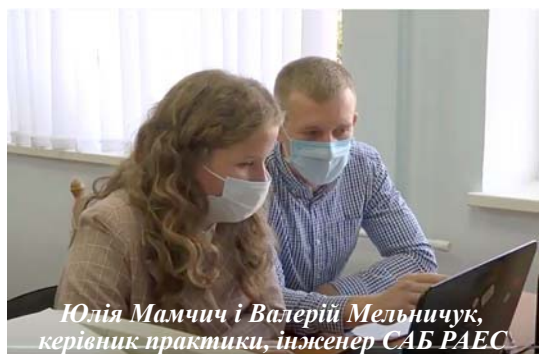
Щоразу, готуючи матеріали до газети про краєвих студентів чи молодих науковців, переконаюся, що особистості, здібні в чомусь одному, досягають успіхів у різних сферах. А працьовитості та наполегливості Ю.Мамчич не позичати. Відвідувачі виставок-конкурсів "Таланти КПІ" запам'ятали її ніжні та абсолютно досконалі композиції в техніці квілінгу (мистецтво виготовлення вишуканих, майже мереживних виробів методом скручування у спіралі довгих вузьких смужок паперу. – *Авт.*). Ось уже чотири роки майстриня є призером у номінації "Декоративно-прикладне мистецтво". Цьогорічну виставку, яка проходить онлайн, також прикрашають її паперові фантазії <https://www.facebook.com/gallerykpi/photos/759586957925488>.

А ще вона серйозно займається плаванням. Брала участь у студентських змаганнях та всеукраїнських з міжнародною участю. "Плавання – це найбільш масовий і популярний вид спорту у світі, універсальний спосіб зберегти здоров'я і завжди бути в гарній формі. Вода позитивно впливає на

зовнішній вигляд, заспокоює нервову систему, концентрує увагу, зміцнює серце та легені", – впевнена дівчина.

Важливий етап

Нещодавно завершилася переддипломна практика, яку студентка проходила на "своїй" Рівненській АЕС, тепер – написання магістерської роботи. Юлія розповідає: "Тема моєї магістерської дисертації стосується консервативного розподілу ізотопного складу в ТВЗ ВВЕР-440 для аналізу ядерної безпеки систем зберігання палива. Основна науково-технічна ідея роботи полягає в розробці підходу до визначення консервативного розподілу ізотопного складу в ТВЗ ВВЕР-440 для аналізу ядерної безпеки систем зберігання та поводження з паливом з використан-



Юлія Мамчич і Валерій Мельничук, керівник практики, інженер САБ РАЕС

ням принципу "burnup-credit". Розроблені підходи призначені для використання при обґрунтуванні безпеки в частині аналізу критичності систем, в яких необхідно використовувати глибину вигорання як параметр ядерної безпеки. Користувачами результатів можуть бути АЕС з реакторами типу ВВЕР, наукові та проєктно-конструкторські організації, задіяні в роботах з аналізу безпеки систем зберігання відпрацьованого палива".

Про свою підопічку із задоволенням говорить її науковий керівник к.т.н., асистент кафедри атомних електростанцій та інженерної теплофізики Ю.М.Овдієнко: "У своїй роботі Юлія охопила широкий спектр завдань – від створення розрахункових моделей та аналізу розмножуючих властивостей до розробки методичного підходу, що дозволить системно застосовувати принцип "burnup-credit". Розроблений підхід та рекомендації можуть бути прийнятними для різних типів палива, що дозволить застосувати результати роботи на всіх системах поводження з відпрацьованим ядерним паливом України.

Очевидно, що Юлія дуже добре орієнтується у визначеній в рамках роботи проблемі, ретельно дослідила та оволоділа основними методами досліджень. Активна науково-технічна діяльність Юлії над магістерською дисертацією свідчить про багатообіцяючі перспективи реалізації як результатів роботи, так і набутих особистих професійних навичок в атомній галузі".

У майбутньому

"У подальшому хочу працювати в паливно-енергетичному комплексі, прагну розвивати енергетичну галузь України та формувати молодий резерв з фахівців-енергетиків для забезпечення сталого розвитку електроенергетики України. Хочу доводити на власному прикладі: якщо людина працює на результат, має мету, якщо її цінності збігаються з цінностями колективу, стать людини не є значущою, тобто права на роботу в чоловіків і жінок в енергетичній галузі повинні бути рівними", – емоційно завершує магістрантка свою розповідь.

Підготувала Н. Вдовенко



Сьогодні коректує встановлені правила і норми навчального процесу і водночас спонукає нас, освітян, до пошуків нових форм і форматів у викладанні освітніх компонентів. Пропоную уривки із власних спостережень, відображених у щоденнику "Латинська мова в умовах дистанційного режиму".

Autumnus in KPI: Осінь у КПІ

Цього року першокурсники розпочали навчання 21 вересня, а на ознайомчому тижні (19-22 жовтня 2020 р.) відвідали альма-матер і, звичайно, отримали творче завдання зловити в кадр осінь і підписати коментарі латинськими прислів'ями. Студенти впоралися майстерно та з гумором: відобразили на своїх фото головний корпус, монументи та інші впізнавані композиції нашого дендропарку, а серед інскрипцій надали перевагу сентенціям про дружбу і знання. Мабуть, чи не вперше за стільки років осінь у КПІ була безлюдно-одиноким. Того тижня своєю присутністю лінгвісти додали золотокосії широкі емоції, а собі на пам'ять лишили фото: з радісними посмішками, дружніми обіймами і поглядами, сповненими надії...

Tempora mutantur: Часи змінюються

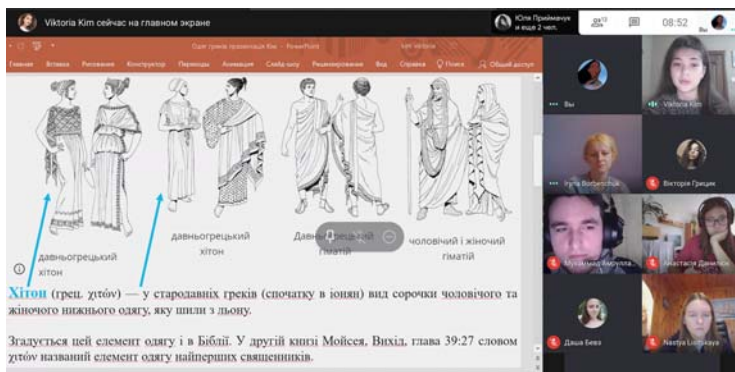
Вивчаючи латинську граматику, ми постійно здійснюємо екскурси в минуле. Захоплюючи по-

Viva Latina: жива латина

відомлення про культуру, побут, вірування давніх римлян спонукають студентів і самим займатися пошуками інформації та ділитися нею у віртуальній аудиторії. Так, тему "Мода у Давньому Римі" обрали для обговорення студенти групи ЛН-01 (17 листопада 2020 р.). Одяг, зачіски, прикраси модників-римлян у свій час були справжнім викликом патріархальним традиціям, а їхні відкриття у парфумерії та косметиці заклали основи для розвитку професійної культури.

19 листопада студенти групи ЛА-02 підготували доповіді на тему "Медицина у Давньому Римі". Були повідомлення про медичні школи, знахарство і традиційну медицину, видатних лікарів Риму Галена і Цельса, надбаннями яких користуються у всьому світі. Давні римляни вважали за корисне приймати термальні води і холодні омивання, лікуватися травами і фізичними вправами, про що також розповіли студенти.

Присутні були задоволені невимушеною бесідою та вкотре порадили можливості вільного спілкування на платформі дистанційного навчання "Сікорський".



Dictum – factum: Сказано – зроблено

Викладання латинської мови мало чим змінилося за дві тисячі років. Проте інтерактивні методи можна застосувати і тут. Складання вивчених напам'ять сентенцій і поезій перетворило процес перевірки на дитячу гру в піжмурки: студенти із заплоченими очима розповідають засвоєний матеріал. А в групі ЛФ-01 креативно підійшли до цього питання, і пісню "In silva" дружно заспівали під

гітару. Їхнє бажання взаємодіяти стало поштовхом до наступного завдання: через призму латинських сентенцій висвітлити актуальність мудрості римлян у сьогоденні. Складність полягала в тому, що студенти, поділені на чотири групи, працювали на відстані, але однією командою. Сентенції про кохання, людські цінності, дружбу та про звирів знайшли відображення в озвучених студентами відеороликах, презентаціях та колажах. Ретельний відбір матеріалу, оформлення, накладання музики виявилось досить цікавим і сприяло згуртованості та дружній атмосфері у групі.

Олімпіада з латинської мови

Уже понад 10 років олімпіада з латинської мови є обов'язковим заходом на факультеті лінгвістики. Цього року вона пройшла під гаслом "Poësis mentis licet" (Поетам вигадки дозволені). 27 листопада 2020 р. студенти першого курсу взяли за переклад латинської пісні "Lingua poetarum" (Мова поетів) та, відповідно до визначеної мети, зуміли творчо виконати завдання. Бездоганні переклади, мистецьке оформлення робіт вкотре переконали, що лінгвісти не шукають легких шляхів до перемоги. Особливо

хочеться відзначити роботи таких студентів: Н. Шермет (ЛА-01) переспівала поезію у стилі хіп-хоп, А. Гусак (ЛФ-01) і М. Марков (ЛА-01), візуалізуючи картини античного світу, продекламували свої творчі доробки, В. Олішевська (ЛА-02) виконала пісню латинською мовою під акомпанемент гітари. Серед студентів були відзначені креативні й активні учасники, а їхні роботи для перегляду розміщені у фейсбуку на сторінці кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови ФЛ.

Post scriptum. Дистанційний режим навчання є справжнім випробуванням для викладачів, проте водночас і рушієм для пошуку й реалізації нових оригінальних ідей. А Lingua Latina є тим предметом, що спонукає шукати унікальні способи досягнення навчальних цілей, розвиває мистецькі здібності студентів та надихає на творчість і викладачів, і студентів.

Ірина Борбенчук, к.філол.н., доц. ФЛ

Оголошено черговий конкурс наукових проєктів за програмою НАТО "Наука заради миру та безпеки" (NATO SPS)

Дедлайн подання проєктних заявок – 15 січня 2021 р.

За умовами програми заявки можуть подаватися консорціумом, співкерівниками якого є науковці, які працюють в організаціях країн-членів і країн-партнерів НАТО (Україна є країною-партнером НАТО).

Проєкти, що подаються на розгляд програми NATO SPS, повинні мати зв'язок як мінімум з одним із наступних пріоритетів програми:

– Вирішення викликів у царині безпеки: боротьба з тероризмом; енергетична безпека; кібербезпека; захист від хімічної, біологічної, радіоактивної та ядерної зброї; охорона довкілля;

– Підтримка операцій та місій під проводом НАТО;

– Передові технології, пов'язані з безпекою: нанотехнології, оптичні технології, мікросупутники, металургія та платформи для безпілотних літальних апаратів;

– Безпека кордонів та портів;

– Виявлення та знешкодження мін та боеприпасів;

– Безпека людини та соціальні аспекти безпеки.

Проєкти за будь-якою іншою тематикою, пов'язаною з вирішенням проблем безпеки, але не наведеною в наведеному переліку, також можуть

розглядатися на предмет отримання фінансування за програмою NATO SPS.

Тривалість виконання проєктів може складати від 24 до 36 місяців.

Програма NATO SPS дозволяє отримати фінансування на: стипендії для аспірантів і молодих учених, закупівлю обладнання, витратні матеріали, стажування в організаціях-партнерах. Максимальне фінансування, яке може отримати консорціум на весь період виконання проєкту, – 350 тис. євро.

Докладніше про конкурс – див. посилання: <https://www.nato.int/cps/en/natolive/172942.htm>

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<https://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ (044) 204-99-29

Головний редактор

Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідні редактори

В.М. ІГНАТОВИЧ

Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Коректор

О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130 від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського, видавництво «Політехніка», м. Київ, вул. Політехнічна, 14, корп. 15

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.